

Datum: 29 maart 2026

Informatieverslag: Hugo Janssen en Jaimy van Dijk

1. Inleiding en werkwijze

In de periode van 26 en 27 maart 2026 hebben de informatieverslaggers gesprekken gevoerd met alle fracties in de gemeenteraad van Brunssum. Doel van deze gesprekken was om te verkennen of er draagvlak bestaat voor het opstellen van een raadsbreed programma en om inzicht te krijgen in inhoudelijke prioriteiten, voorwaarden voor samenwerking en aandachtspunten in het proces.

De gesprekken hebben plaatsgevonden in een open en constructieve sfeer. Alle fracties hebben hun visie gegeven op zowel de inhoudelijke opgaven voor Brunssum als op de wijze waarop de samenwerking tussen raad en college vorm zou moeten krijgen.

2. Draagvlak en bereidheid tot samenwerking

Op basis van de gevoerde gesprekken constateren de informatieverslaggers dat er brede bereidheid bestaat om te verkennen of een raadsbreed programma tot stand kan komen.

Fracties herkennen de meerwaarde van:

- het zoeken naar gezamenlijke ambities voor Brunssum
- het versterken van de rol van de raad
- het doorbreken van klassieke coalitie-oppositieverhoudingen

Deze lijn sluit aan bij bredere ervaringen met raadsakkoorden, waarin juist het gezamenlijk formuleren van hoofdlijnen als kracht wordt gezien. Tegelijkertijd is het draagvlak niet onvoorwaardelijk. Vrijwel alle fracties benadrukken dat het succes van een raadsakkoord afhankelijk is van:

- daadwerkelijke invloed voor alle fracties
- gelijkwaardigheid in het proces
- ruimte voor politieke verschillen en debat

Er is daarmee sprake van een constructieve houding, gecombineerd met realisme over de complexiteit van deze samenwerkingsvorm.

3. Inhoudelijke hoofdlijnen

Ondanks verschillen in politieke accenten is er een duidelijke inhoudelijke overlap zichtbaar. De volgende thema's keren in vrijwel alle gesprekken terug:

- Leefbaarheid, veiligheid en wijken
- Wonen en ruimtelijke ontwikkeling
- Bestaanszekerheid en sociaal domein
- Economie, ondernemerschap en centrumontwikkeling
- Participatie en vertrouwen van inwoners
- Bestuurlijke kwaliteit en organisatiekracht

Kenmerkend is dat fracties deze thema's veelal op hoofdlijnen formuleren, met ruimte voor nadere uitwerking. Dit sluit aan bij de praktijk van raadsakkoorden, waarin vaak wordt gewerkt met richtinggevend ambities in plaats van dichtgetimmerde afspraken

4. Verschillen en accenten

Naast de gedeelde inhoud zijn er duidelijke verschillen in benadering:

- **Mate van concretisering**
Waar sommige fracties sturen op wat meer concrete doelen en meetbaarheid, kiezen anderen bewust voor globale ambities.
- **Financiële benadering**
Er is verschil tussen fracties die nadruk leggen op financiële beheersbaarheid en fracties die meer nadruk leggen op investeren in maatschappelijke opgaven.
- **Bestuurlijke verhoudingen**
Er zijn zorgen geuit over rolvastheid, bestuurscultuur en onderlinge verhoudingen.

Deze verschillen zijn niet uitzonderlijk, maar juist kenmerkend voor raadsakkoorden, waarin politieke keuzes niet volledig in de formatie worden beslecht, maar gedurende de bestuursperiode onderwerp van debat blijven

5. Kansen van een raadsbreed programma

De gesprekken laten zien dat fracties kansen zien in:

- meer gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de koers van Brunssum
- minder nadruk op vaste coalitie-oppositiepatronen
- ruimte voor meer debat op de inhoud
- een sterkere betrokkenheid van de gehele raad

Deze voordelen sluiten aan bij ervaringen elders, waar raadsakkoorden bijdragen aan meer betrokkenheid en een actievere rol van alle fracties.

6. Risico's en aandachtspunten

Tegelijkertijd benoemen fracties risico's:

- het risico dat het akkoord te abstract blijft
- het ontbreken van duidelijke prioritering
- het gevaar dat processen vertragen
- het risico dat fracties onvoldoende invloed ervaren
- terugval in traditionele patronen
- spanning bij financiële keuzes

Het zal belangrijk zijn om gedurende de raadsperiode hiervoor aandacht te blijven houden met elkaar en ook regelmatig te evalueren of we onze gestelde doelen nog halen. Daarvoor zijn duidelijke procesafspraken en blijvende inzet van alle betrokkenen nodig.

7. Voorwaarden voor succes

Op basis van de gesprekken én de lessen uit de praktijk achten de informateurs de volgende randvoorwaarden essentieel:

- werken op basis van hoofdlijnen en gezamenlijke ambities
- ruimte voor politiek debat en verschil van inzicht
- duidelijke procesafspraken en rolverdeling
- actieve inzet op prioritering en ordening van thema's
- continue interactie tussen fracties
- transparante en tijdige informatievoorziening

Het expliciet maken van deze werkwijze is van belang, omdat ambities alleen niet voldoende zijn. We moeten juist deze vertalen naar concrete afspraken over samenwerking.

8. Vervolgproces

Op basis van het voorgaande stellen de informateurs het volgende proces voor:

1. Fracties worden uitgenodigd om hun inhoudelijke prioriteiten aan te leveren op basis van thematische indeling (bijgevoegd format).
2. Deze input wordt gebruikt om overeenkomsten en verschillen inzichtelijk te maken.
3. Op basis van deze opbrengst vinden nog één of twee vervolgesprekken met de fracties plaats om te komen tot verdere verdieping en afstemming. De exacte planning volgt na ontvangst van de input.
4. Op basis hiervan wordt toegewerkt naar een concept-raadsakkoord.

De ambitie is om:

- Of direct voor (17 april) of aan het eind van de meivakantie (3 mei) te komen tot een gedragen raadsakkoord;
- dit raadsakkoord te gebruiken als basis voor het collegeakkoord en het uitvoeringsprogramma;
- in deze documenten expliciet inzichtelijk te maken hoe keuzes zich verhouden tot het raadsakkoord;
- en uiteindelijk op 26 mei het college te installeren, inclusief collegeprogramma.

De formele vaststelling van het raadsakkoord vindt plaats in afstemming met de voorzitter van de gemeenteraad. Wij opteren voor vaststelling direct na de meivakantie.

9. Conclusie

De informateurs concluderen dat er in Brunssum:

- voldoende inhoudelijke overlap aanwezig is
- bereidheid bestaat om gezamenlijk op te trekken
- maar ook duidelijke aandachtspunten zijn in proces en uitvoering

Het komen tot een raadsbreed programma wordt daarom als realistisch en kansrijk beschouwd, mits het proces zorgvuldig wordt ingericht en partijen bereid zijn om niet alleen hun eigen inbreng te leveren, maar ook gezamenlijk te werken aan prioritering en gezamenlijke keuzes.